

АКТИВНОСТИ АСТРОНОМСКОГ УДРУЖЕЊА "ЕУРЕКА" У ПЕРИОДУ 2017- 2019.

ЗОРАН ТОМИЋ, МИЛОШ СТАНКОВИЋ, КСЕНИЈА КАЊО,
СТЕФАН АНЂЕЛКОВИЋ и ДАРКО ЈОВАНОВИЋ

*Астрономско удружење "Еурека" Крушевац, Краља Петра Првог 3,
37000 Крушевац, Србија
E-mail: eurekakutak@gmail.com*

Резиме: У овом раду представићемо активности које је Астрономско удружење "Еурека" предузело у периоду од 2017. до 2019. године на пољу промоције астрономије. Такође поред стандардних активности као што су предавања и посматрања велики део је посвећен пројектима које је Удружење реализовало. Биће представљени резултати и укратко идеја пројеката како би и друга астрономска друштва могла да их примене у свом раду.

Кључне речи: "Еурека", Крушевац, промоција астрономије, астрономска друштва

1. УВОД

Астрономско удружење "Еурека" основано је 2010. године са циљем да се бави промоцијом астрономије и науке у Крушевцу и околини. Удружење је званично регистровано 2016. године. Удружење за сад има десет активних чланова који не само да активно раде на реализацији стандардних активности у области промоције астрономије (предавања и посматрања), већ се баве и писањем пројеката путем којих се ради на подизању услова за промоцију астрономије у Крушевцу. Финални циљ Удружења је изградња астрономске опсерваторије на брду Багдала.

У свом раду Удружење највећи део времена посвећује организацији астрономских посматрања. Од самог старта Удружење је користило телескоп као основни инструмент промоције астрономије. Када је основано, користио се телескоп који је био у власништву Гимназије Крушевац и оснивача Удружења. Након 9 година рада Удружење је успело да набави додатну опрему, а неку добије и као донацију тако да сада поседује 5 телескопа и то: 127/1500 на AZ GoTo монтажи, 130/650 на EQ2 монтажи 60/900 на EQ1 монтажи, TeleScience 60/700 телескоп и 150/750 који се монтира или на EQ3

моторизовану монтажу или NEQ5 компјутеризовану монтажу. Телескопи су опремљени посебним филтером којим је омогућено да се могу користити и за дневна посматрања. Удружење такође поседује и две ЦЦД камере (DBK 21AF04.AS и ASI 120MC) које се могу користити за снимање планета, али и објеката дубоког неба, као и целог ноћног неба. Посматрања Удружење углавном организује или у центру града или на брду Багдала, док је од 2017. године кренуло у обилазак сеоског подручја на територији града Крушевца.

Поред посматрања, Удружење организује и научно популарна предавања. Предавања се углавном организују или у школама у граду на позив професора и наставника, или у Центру за стручно усавршавање Крушевац и Народној библиотеци Крушевац. Теме предавања су углавном актуелна дешавања у свету астрономије и физике, док се за млађе узрасте организују предавања на тему нашег Сунчевог система, телескопа и ноћног неба. Такође Удружење је угостило и велики број предавача ван Крушевца који су имали прилике да одрже своја предавања крушевачког публици.

Поред ових активности Удружење је активно у националним и међународним пројектима. Неке од пројеката је и само Удружење иницирало да се реализују на националном нивоу. У наведеном периоду Удружење је узело учешћа у следећим пројектима: фестивал науке „Еурека пикник“, пројекат Ловци на астероиде и планете, астрономски камп на Јастрепцу, реализација активностина пројекту Небо је граница итд.. На међународној сцени Удружење је узело учешће у следећим пројектима: Међународна ноћ посматрања Месеца, Светска недеља Свемира, Бројање звезда, Међународна кампања потраге за астероидима, Дан астероида итд. Више о самим пројектима и резултатима на истим биће речи у наставку рада.

Поред претходно наведеног Удружење активно узима учешће и на скуповима и камповима, као што је Летенка, али и остварује сарадњу са другим Удружењима како из области астрономије тако и других сфера науке.

Циљ овог рада је да се укратко прикажу резултати рада Удружења на пољу промоције астрономије и науке у Крушевцу у периоду 2017 - 2019. године.

2. МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ

На међународној сцени Удружење се труди да испрати што је већи број активности могуће. Тако је тренутно активно на пројектима: Међународна ноћ посматрања Месеца, Светска недеља Свемира, Бројање звезда, Међународна кампања потраге за астероидима, Дан астероида.

Међународна ноћ посматрања Месеца (енг. International Observe the Moon Night) је међународни пројекат који је започет 2010. године са циљем да мотивише људе да се ближе упознају са нашим јединим природним сателитом, Месецом. Пројекат се реализује на светском нивоу кроз организацију бројних активности и манифестација. Астрономско удружење

"Еурека" је у пројекат укључено од 2010. године када је организовало прво јавно посматрање Месеца у Крушевцу. Од тад се сваке године у граду организује јавно посматрање Месеца. За посматрање се увек бирају локације у самом граду, где има доста пролазника, јер за ову прилику светлосно загађење није проблем. Једини проблем на који се може наићи јесте да зграде блокирају поглед ка Месецу, због чега су центар, трг Костурница или Багдала локације где се ове активности углавном реализују.

Светска недеља Свемира (енг. World Space Week) је међународни пројекат који је започет 1999. године са циљем да се прошири свест о астрономији, Свемиру и истраживањима Свемира. Програми Светске недеље Свемира се сваке године реализују у периоду од 4. до 10. октобра. Астрономско удружење "Еурека" се активно укључило у овај пројекат 2010. године када је реализовало прве активности на тему Светске недеље Свемира. Затим се 2011, 2012. и 2013. није укључило да би се од 2014. године активно укључило. У периоду 2017. до 2019. године Удружење је реализовало следеће активности:

- 2017. година – организован је фестивал науке „Еурека пикник“
- 2018. година – реализација пројекта „Ловци на астероиде и планете“

Слика 1: Фотографија са предавања на фестивалу.

3. ФЕСТИВАЛ НАУКЕ „ЕУРЕКА ПИКНИК“ (2017)

У октобру 2017. године је одржан фестивал науке „Еурека пикник“. Преко 80 учесника је било на фестивалу како из Крушевца, тако и Београда, Ниша и Ћуприје омогућило је Крушевљанима да се тог дана упознају са науком путем занимљивих експеримената, радионица, изложби и предавања. Фестивал је такође био и такмичарског карактера, јер је публика била та која је гласала за најбољу научну изложбу. Преко 1000 посетилаца је имало прилике да у ОШ „Вук Караџић“ доживи свој Еурека тренутак.

Манифестација је отворена у 10 часова у холу школе, а на отварању су присуствовали и директор школе Драгомир Алексић начелник школске управе Зоран Асковић и помоћница градоначелника за друштвене делатности Јелена Милановић. У главном ходнику у учионицама су биле распоређене поставке учесника фестивала. Путем занимљивих експеримената, радионица и приказа млади, али и искусни научници покушали су да науку приближе посебно најмлађој публици. Поред ОШ из Крушевца и то: "Јован Јовановић Змај", "Јован Поповић" и "Драгомир Марковић", учешће су узели и Хемијско технолошка школа, Институт за крмно биље, АД "Алфа" из Ниша, Факултет спорта и физичког васпитања, Научни клуб, Хемијско сапунарска лабораторија "Мелиса", Едукативни центар "Млаца Генијалац" и тд. Посетиоци су током фестивала добијали анкетне упитнике где су поред оцењивања појединих сегмената фестивала имали прилику да бирају три најбоље поставке на фестивалу. Гласање је трајало до 15 часова када су пристигли листићи пребројани. Већина од 676 пристиглих листића је показала да је за најбољу поставку изабрана "Хемијска група" коју је припремила екипа из Хемијско технолошке школе. Друго место освојила је поставка "Математички експонати" ОШ "Јован Поповић" и треће место по мишљењу публике освојила је поставка "Мелиса лековито царство" Хемијско сапунарске лабораторије "Мелиса".

Поред поставки присутни су у великом броју присуствовали и предавањима. Списак предавања можете видети у сегменту Предавања. Предавања је отворио проф. др Милан Димитријевић са Астрономске опсерваторије Београд, који је увек драг гост Крушевца и захваљујући чијој подршци је ранијих година фестивал "Дани Еуреке" био организован у Гимназији. Поред проф. др Милана Димитријевића занимљива предавања одржали су и: проф. др Драган Гајић, проф. др Саша Бубањ, Јован Алексић, Невена Ћирковић и Александра Бајић. Свим предавачима су уручене захвалнице за учешће на фестивалу као и значке АУ "Еурека" у знак захвалности што су они наши велики промотери науке у Србији.

Током пауза од обиласка, посетиоци су имали могућност да посете наш Научни кафе који се налазио одмах поред сале где су одржавана предавања. Такође су могли да седну и са неким од наших еминентних предавача и попричају о темама везаним за науку, истраживања и другим стварима. Наравно могли су да попију кафицу, сок или воду како би се освежили и

припремили за даљи обилазак поставки на фестивалу или одлазак у планетаријум.

Слика 2: Фотографија из једне од учионица са поставкама са фестивала.

4. ПРОЈЕКАТ „ЛОВЦИ НА АСТЕРОИДЕ И ПЛАНЕТЕ“ (2018)

Пројекат „Ловци на астероиде и планете“ је реализован у оквиру Научног клуба Крушевац уз финансијску подршку Центра за промоцију науке. Пројекат је реализован у другој половини 2018. године, а укупно је учествовало 70 учесника из 4 града у Србији: Крушевац, Зрењанин, Кладово и Кикинда и један тим из Сарајева. Током пројекта учесници су имали прилике да прођу обуку у коришћењу софтвера АСТРОМЕТРИКА за анализу фотографија пристиглих са ПАНСТАРС опсерваторија и да науче како се откривају астероиди.

Током пројекта укупно 34 прелиминарних открића је остварено, од чега је највећи број остварио тим из Сарајева. Циљ пројекта јесте оспособљавање младих да се укључе у пројекте из групе грађанске науке на примеру два програма: програм потраге за астероидима који се реализује у оквиру ИАСК и програм ловаца на екстрасоларне планете. Поред открића астероида полазници су научили и како да се баве откривањем екстрасоларних планета путем пројекта Зуниверзум.

Ова активност је нешто што је Удружење касније и даље наставило да реализује, како кроз организацију конкретних сопствених програма, тако и кроз учешће сопственог тима. Чак је и коаутор овог рада Стефан Анђелковић свој матурски рад базирао на реализацији ове активности. Сам овај пројекат је основа новог пројекта који је Удружење покренуло, а то је отварање свог истраживачког центра у Крушевцу.

Слика 3: Фотографија са доделе диплома учесницима пројекта.

Astronomical Society Eureka Asteroid Search Campaign
October 2 - 29, 2018

Total:	Provisional #	Object	Students	School	Location	Status	Date	Linked
34								
	P10AFu	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, A. Sivač, T. Eoloviac, H. Serdarević	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00001	
	P10AFv	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, A. Sivač, M. Sijarić, T. Eoloviac	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00007	
	P10AGR	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, A. Sivač, M. Sijarić, H. Serdarević	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00004	
	P10A04	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, T. Eoloviac, I. Tinjak, H. Serdarević	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00002	
	P10APK	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, T. Eoloviac, I. Tinjak, M. Sijarić	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00011	
	P10AUI	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, T. Eoloviac, I. Tinjak, M. Sijarić	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00010	
	P10AW8	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, A. Sivač, M. Sijarić, T. Eoloviac	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00006	
	P10AXf	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, T. Eoloviac, I. Tinjak, M. Sijarić	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00014	
	P10Bnm	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, A. Sivač, T. Eoloviac, M. Sijarić	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00009	
	P10tHC	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, A. Sivač, T. Eoloviac, M. Sijarić	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00003	
	P10tZrd	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, T. Eoloviac, I. Tinjak, M. Sijarić	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00012	
	P10tT6	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, A. Sivač, M. Sijarić, T. Eoloviac	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00008	
	P10tYo	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, A. Sivač, M. Sijarić, T. Eoloviac	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/05/18	AD00005	
	P10AJI	Minic D., Sekulic D., Pesic Lj., Milicevic S., Hristov A., Saronjic B.	Krusevac 1	Serbia	Preliminary	08/05/18	KRS0004	
	P10ANW	Minic D., Sekulic D., Pesic Lj., Milicevic S., Hristov A., Saronjic B.	Krusevac 1	Serbia	Preliminary	08/05/18	KRS0001	
	P10A0a	Minic D., Sekulic D., Pesic Lj., Milicevic S., Hristov A., Saronjic B.	Krusevac 1	Serbia	Preliminary	08/05/18	KRS0002	
	P10A0y	Minic D., Sekulic D., Pesic Lj., Milicevic S., Hristov A., Saronjic B.	Krusevac 1	Serbia	Preliminary	08/05/18	KRS0003	
	P10AXT	Pavlovic S., Vuckovic B., Djalic L., Radosavljevic S., Zivkovic B.	Krusevac 4	Serbia	Preliminary	08/05/18	EUR0001	
	P10IALZ	Obucinski Dj., Dukic N., Jelic M., Jakobfalvi V., Atanackovic M.,	Zrenjanin	Serbia	Preliminary	08/05/18	ZRR0002	
	P10IALF	Obucinski Dj., Dukic N., Jelic M., Jakobfalvi V., Atanackovic M.,	Zrenjanin	Serbia	Preliminary	08/05/18	ZRR0001	
	P10IKWA	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, H. Serdarević, M. Sijarić, A. Sivač	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/08/18	AD00017	
	P10IKWC	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, T. Eoloviac, I. Tinjak, M. Sijarić	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/08/18	AD00019	
	P10IL4N	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, H. Serdarević, M. Sijarić, A. Sivač	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/08/18	AD00015	
	P10ILCP	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, H. Serdarević, M. Sijarić, A. Sivač	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/08/18	AD00016	
	P10ICEH	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, A. Sivač, M. Sijarić, I. Tinjak	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	08/08/18	AD00018	
	P10IKKK	Vukov B., Boronovic D.	Kikinda	Serbia	Preliminary	08/08/18	KIK0001	
	P10IKYW	Minic D., Sekulic D., Pesic Lj., Milicevic S., Hristov A., Saronjic B.	Krusevac 1	Serbia	Preliminary	08/08/18	KRS0005	
	P10IL8h	Minic D., Sekulic D., Pesic Lj., Milicevic S., Hristov A., Saronjic B.	Krusevac 1	Serbia	Preliminary	08/08/18	KRS0006	
	P10IOU0h	Minic D., Sekulic D., Pesic Lj., Milicevic S., Hristov A., Saronjic B.	Krusevac 1	Serbia	Preliminary	08/08/18	KRS0007	
	P10IOS8	Cerovic B., Gasic K., Miljkovic D., Zajic V., Timotijevic, Videncovic H.	Krusevac 2	Serbia	Preliminary	08/08/18	KRU0002	
	P10IOVO	Spasic A., Milosavljevic A., Milicevic P., Radosavljevic M., Popadic N.,	Krusevac 4	Serbia	Preliminary	08/08/18	EUR0003	
	P10IOFI	Manojlovic N., Poucki F., Djurm L., Savic N., Mzic N.,	Zrenjanin	Serbia	Preliminary	08/08/18	ZRR0003	
	P20IQGq	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, T. Eoloviac, A. Sivač, I. Tinjak	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	10/02/18	AD00021	
	P20IUv6	H. Bišević, A. Subašić-Kopić, T. Eoloviac, A. Sivač, I. Tinjak	Astronomical Society Orion Sarajevo	Bosnia and Herzegovina	Preliminary	10/02/18	AD00020	

Слика 4: Списак прелиминарних открића тимова са пројекта.

5. АСТРОНОМСКИ КАМП НА ЈАСТРЕПЦУ (2017 и 2018)

Астрономско удружење „Еурека“ је од 2017. године почело да организује и сопствене астрономске кампове. Први камп реализован је 2017. године на простору Планинарског дома у оквиру СУПЕРСТЕ пројекта „Небо је граница“ уз подршку "Менсе Србије". Камп је реализован од 11. до 13. августа. Укупно је било 40 учесника из Крушевца, Београда, Јагодине, Смедерева, Вршца, Крагујевца, Параћина, Власотинца, Нове Пазове и Новог Бечеја. Присутни су имали прилике да чују занимљива предавања како на тему астрономије, тако и из области ваздухопловства, економике и да увече посматрају ноћно небо. Временски услови су били одлични тако да је током целог кампа било организовано посматрање. Камп је медијски праћен и од стране РТС, али и локалних медија.

Слика 5: Изглед промоматеријала за камп 2017. године.

У 2018. години камп је реализован у сарадњи са астрономским друштвом „Руђер Бошковић“ у виду школе која је трајала 8 дана. Школа је реализована од 23. до 31. јула у одмаралишту "Србија Шуме" на Јастрепцу. Ова школа је подржана од стране града Крушевца и реализована у оквиру Локалног акционог плана за младе града Крушевца. Школу је похађало укупно 14 учесника. Нажалост временски услови нису погодвали за ноћна посматрања, али су имали прилике да савладају основе астрономије и да уживају у богатом програму СФ филмова.

Слика 6: Фотографија дела учесника школе астрономије Јастребац 2018.

У 2019. години реализоваће се трећи по реду камп. Он ће трајати од 8. до 11. августа и реализоваће се у хотелу "Трајал". Новац за реализацију обезбеђен је преко Локалног акционог плана за младе града Крушевца, за 25 учесника кампа. Интересовање је велико и очекујемо успешну релазацију и овог кампа.

6. НЕБО ЈЕ ГРАНИЦА (2017)

Небо је граница је један од десет победника конкурса Клуб Суперсте 2016. у оквиру програма Суперсте.нет. Циљ пројекта "Небо је граница" је јачање капацитета Астрономског удружења "Еурека" за даљу успешну промоцију астрономије. Током 2017. године пројекат је успешно реализован посетама сеоском подручју, организацијом посматрања и набавком опреме.

Пројектом су реализоване следеће активности:

- набављена потребна астрономска опрема за даљи успешан рад Удружења (HEQ5 монтажа и ЦЦД камера)
- организоване и реализоване посете у минимум 25 сеоских месних заједница на подручју територије града Крушевца
- реализован конкурс за избор нових промотера астрономије ("амбасадора") који ће бити укључен у рад Удружења и имати прилику да након обуке самостално реализују астрономске активности у својим крајевима
- организација и реализација обуке, научно-популарних предавања и астрономских посматрања у граду

Циљна група пројекта су млади узраста 14 до 30 година, са акцентом на рурално подручје града Крушевца. Пројекат се реализује тренутно и трајаће до краја 2017. године када ће бити представљени резултати истог.

Слика 7: Званични лого пројекта "Небо је граница".

7. ПОСМАТРАЊЕ ТОТАЛНОГ ПОМРАЧЕЊА МЕСЕЦА (2018)

Током овог периода Удружење је реализовало велики број посматрачких активности, али свакако да је значајан догађај био тотално помрачење Месеца. Око 300 суграђана је са нама у центру града посматрало овај феномен, али поред њега и Јупитер и Марс. У овом периоду одлично се на ноћном небу виде Јупитер, Сатурн и Марс. Нажалост због облака који су били нисмо успели целокупан процес помрачења да испратимо. Направљен је велики број фотографија и сам догађај био је испраћен од стране локалних медија.

Слика 8: Снимак дела посматрача.

8. НОВИ ТЕЛЕСКОП И АСТРОНОМСКА ОПСЕРВАТОРИЈА КРУШЕВАЦ

АУ “Еурека” добила од Међународне астрономске уније на конкурс нове телескоп Бресер 90/900. Конкурс је расписан у другој половини 2018 године где је циљ да се пријаве догађаји поводом обележавања 100 година од оснивања МАУ у оквиру манифестације 100 сати астрономије. Астрономско удружење “Еурека” је једно од 10 добитника овог телескопа на том такмичењу.

Пројектом је предвиђено да се у периоду 10. до 13. јануара 2019. године одрже два предавања и то на тему Међународне астрономске уније и доприноса астронома аматера развоју астрономије као науке. Предавања ће бити одржана у просторијама Народне библиотеке Крушевац, а о тачном термину бићете накнадно обавештени. Поред наведених предавања биће одржана и минимум 4 посматрања и то у 4 највеће МЗ у Крушевцу. Циљ је да што већи број људи има прилику да се са астрономијом упозна и са небеским телима на ноћном небу. Баш за реализацију ових активности додељен је наведени телескоп. Телескоп је јединствен по томе што су на њему и потписи десетак астронаута. Поред њега користимо и наше друге телескопе који су у власништву Удружења.

Пројекат је успешно реализован и ово је још једна у низу активности којима је Удружење промовисало себе и Србију на светском нивоу, али и активност која даје ветар у леђа изградњи опсерваторије у Крушевцу.

У досадашњем раду Удружење је успешно комплетирано потребну опрему за саму опсерваторију, формирало тим људи који ће радити на њој, а од града је одређена парцела на брду Багдала где ће се опсерваторија и

градити као део парка науке. Надамо се да ће се до 2020. године или барем 2021. године када се обележава 650 година од оснивања града та опсерваторија и направити.

9. ЗАКЉУЧАК

У овом раду приказани су резултати које је Астрономско удружење остварило у периоду 2017 - 2019. година. Удружење је реализовало велики број активности на пољу промоције астрономије и науке како кроз ангажовање у међународним пројектима, тако и кроз покретање својих сопствених пројеката. Кроз реализацију истих Удружење је јачало своје капацитете за рад и тренутно се налази у фази када је на корак од реализације циља, а то је изградња астрономске опсерваторије у Крушевцу.

Литература

www.eureka.nebjak.net

<http://iasc.cosmosearch.org/index.html?>

<http://observethemoonnight.org/>

<https://asteroidday.org/>

<http://www.worldspaceweek.org/>

<http://www.superste.net/>

ACTIVITIES OF ASTRONOMICAL SOCIETY "EUREKA" IN THE PERIOD 2017 - 2019

In this paper we present activities that Astronomical Society "Eureka" have taken in period from 2017 to 2019 for the promotion of astronomy. Also in addition to standard activities, such as lectures and observations, large part is devoted to projects implemented. Results will be presented and briefly idea of projects, so that other astronomical clubs can apply them in their work.

Key words: "Eureka", Крушевац, promotion of astronomy, astronomical societies